

# Dravske price

Contributed by Administrator  
 Tuesday, 03 June 2008  
 Last Updated Tuesday, 28 April 2009

## ŽELJKO CAR: DRAVSKE PRICE

{gallery directory=dravskeprice&width=100&height=80&galheader=0}

Â

### Bijela divljina

Â Â Â Â Â Magi na je privla nost velike i snažne rijeke Drave bez obzira na godišnje doba. U razdoblju od prosinca do veljače za najniže vodostaja, privla i prigušenim bojama i zvukovima, nerijetko i bijelim obalama i prudovima, zale enim rukavcima i mrtvicama. Zaljubljenici u rijeku poput mene, koji cijene vrijednosti kakve može podariti samo priroda, do i e na njene obale radi pogleda na plave brzake, utihnule vrbike, rije ne otoke i zale ene rukavce. Pomisao na iskonsku prirodu, rijeku i stare pogrbljene vrbe na njenim obalama i jare na zamrznutoj kori drve a, ve e ili manje virove, pa opet na široku zimsku rijeku i prostrano podravsko nebo ne da mi mira. Treba stoga odložiti knjigu, sklopiti novine, ugasiti televizor ili ra unalo i krenuti iz tople sobe na lutanje prirodom i predati se užitku susreta s novim pogledima na životvornu rijeku. Ono što me vu e van je nešto znatno mo nije, atraktivnije i vrednije od svakodnevnog žmoranja kojem tek nakratko možemo pobje i. Â Â Â Â Â Ve i sama želja za odmakom od zamorne rutine i pomisao na iskonske predjele uz Dravu gotovo trenutno djeluje na sva moja osjetila. U bijeloj ravnici iza posljednjih ur eva kih ku a straje opustjela kukuružišta i rijetke ku e, pod teretom snijega pognuti su vrhovi u jumi borova, zamje ujem ledene sige što proviruju iz starih žljebova, u snijegu otkrivam tragove ljudi i divlja i. Sve me to veseli, a znam da je to tek foršpan filmu kojeg u uskoro gledati hodaju i dugo i daleko uz rijeku, sve do maarske granice. Â Â Â Â Â Znatiželja me tjera dalje prema Ledinama Molvarskim, gdje me čeka susret s rijekom koja se ispružila u panonskoj ravnici. Hodanje po mokrom snijegu uz široku i plitku rijeku Dravu, traženje boja u ipražju usred skrovita vrbika, kao i pogled na led što se cakli u uskim rukavcima dovoljni su za radost koja me grije ovog studenog dana u bijeloj divljini. Iako sam ovdje bio ve vije puta, vidim do sada nevi ene slike kojima u se vra ati narednih dana. Ledena je tišina prekrivena tankim slojem snijega. Sve što me okružuje u ovoj iskonskoj prirodi je utihnulo, kao da se odlučilo za zimski san. Jedino što se stalno uje je jkripa snijega pod mojim nogama i žubor rijeke koja pokraj mene te e svojom izduženom dubokom kadom koju je oblikovala po svojoj želji i snazi. Drava i na ovoj hladno i pokazuje svoju upornost i otpornost, dokazuje da je živa i životvorna. Prkosi ona hladnom dahu zime i ledenoj kori što je okovala njene rukavce i obrubila plitke obale. Ledeni su se ukrasi poput bisera rasuli u zlatnožutoj trsci što proviruje iz zale ene vode ili se cakli nad vodom. Za ovaj rijetki prizor zahvaljujem ledenoj kiši koja je padala neposredno prije mog dolaska na obale dravskog rukavca. Prema legendi biser se ra a kada bljesne munja ili kada kap rose padne u jkoljku, a dravski biseri koje gledam ro eni su nakon što je na njih pala zraka jkrtog zimskog sunca. Oajtri zimski zrak i hladni sjeverni vjetar što tjera suze na o i ne mogu me odvratiti od skretanja pogleda s mosta na zanimljivu rijeku iz koje izvireju prudovi i oto i i , niti prekinuti užitak gledanja u dravska obzorja. Na mostu susre em ledeni vjetar iz maarskih pusta i promrzle ribe e koji se žgriju toplim ribi kim pri ama. Zagledan u rijeku pokušavam nastojim predvidjeti nepredvidljivo se pojaviti virovi. Obuzima me ponovo ono teško objašnjivo uzbu enje pri pogledu na svu ljepotu prirode koja me okružuje. Kao da prisustvujem veli anstvenoj predstavi na koju sam jedino ja pozvan. Ovdje svaki pogled na rijeku postaje udo, samo treba otvoriti o i i duju. Â Â Â Â Â Nije nepoznato da smo svi, vije ili manje, opsjednuti težnjom za divljinom, a iskusna i razborita Clarisa Pinkola Ests podsje a da smo žnau eni da osje amo sram zbog takve žudnje. Prisje am s rije i lutaju i dugo i daleko desnom obalom Drave i hodaju i po zale enim rije nim rukavcima. Posve sam sam u toj bijeloj divljini i ledenoj tišini , ali uvijek blizu rijeke. Nisam usamljen, iako sam jedini koji ovoga zimskog dana luta dravskim obalama. Kako, uostalom, kraj svih tih ljepota koje nude predjeli uz Dravu, a ja ih pokušavam sve otkriti i zapamtiti, uop e i mogu osjetiti nelagodu osame? Upravo želja za ovakvim prizorima i žudnja za kretanjem po netaknutoj prirodi me je i odvušla iz tople ku e. Sunce tek nakratko obasjava rijeku i njene obale, a bijela divljina postaje još ljepša, meni bliskija i pitomija. Â Zeleno dravsko zrcalo Â Â Â Â Â Rijeka Drava prolje e do ekuje u zelenoj boji. Okolne livade raskošne ljepote povremeno se povijaju na prvom povjetarcu, a zelenilo remete tek crveni poljski makovi, žuta polja pod uljanom repicom i beskrajno plavo nebo nad rijekom koja kao da se probudila iz zimskog sna. Kao što je crveno boja vatre, tako je zeleno boja voda. Zeleno je boja nade, snage i dugovje nosti, a sve to povezujemo s rijekom dravom. U zelenoj se boji dravskog zrcala ogleđa okrepljuju a snaga prirode. Pravi je melem za o i to bogatstvo zelenila na granama podravske vrba, drve a u jumi , te travnati tepih koji se prostire uz rijeku koja putuje podravskom ravnicom.

Na toplom dnu Panonskog mora Â Â Â Â Â Nizak vodostaj Drave kod Podravske Sesvete omogućio mi je hodanje uz vodena zrcala u kojima se ogledala paleta svih toplih boja ljeta. Na obalama rijeke caruje vjekovni mir što ga pruža gotovo netaknuta priroda. Vije je nego o ito da ovdje ve dugo nije bilo nikoga, a to budi nadu da u prona i «ekskluzivnu» ljepotu podravskog prirodnog krajolika. Odlučio ujem se najprije na obilazak podru ja Zgruti i arja, a potom i kofinja. Ovo potonje je okruženo jumom, a ljudi ga izbjegavaju zbog straha od živog blata koje je, možda, posljednji ostatak Panonskog mora. Prelazim na drugu obalu da bih si priuštio hodanje pjeanim ili jljunkovitim dnom nekadašnjeg Panonskog mora. Bose noge koje polako tonu u topli pijesak i veselo mrmorenje rijeke vra aju me u djetinjstvo. Na pitomoj rije noj obali pronalazim jkoljke, ali i tko zna gdje po upano i preseljeno stablo koje mi izgleda kao nedovršena skulptura nage žene. U plitkoj vodi jljunak bljeiti u boji starog zlata. Ispira a zlata na Dravi vije nema, ali je zlatarenje i nadalje simbol darivanja rijeke. Drvenom skelom odlazim u Prekodravlje, to nije u Križnicu. Posebni je doživljaj obilazak ove dravske enklave u kojoj se smjestilo selo koje se može pohvaliti s najneobi nijem geografskom položajem u

na ovoj zemlji. Iz zraka ovaj veliki dravski otok izgleda poput dlana sa široko ispruženim prstima. Biti ovdje uvijek zna i jednom nogom bit u susjednoj Maarskoj. U križnici koj enklavi zbog obilja raznolikosti nema ponovljivosti, a mnogi prizori kao da su preslikani iz Arkadije. Neke mrtvice ovdje podsječu na močvare koje prema legendi privlače oluju. Pastelnosivo nebo ne ukazuje na takvu vremensku nepogodu, ali je ipak vrijeme za povratak. Um dravskih voda oko skele kao da poziva na nastavak puta, a svjetlosme i suncem obasjani prudovi obgrljeni rijekom podsječu na uvelo lišće i skorbu jesen koja se polako prikrada.

Jesenski virovi i magla je tako gusta da se ne vidi rijeka Drava. Naziru se tek obližnji vrbici i poneka visoka topola do koje vodi prašnjavi put. Rosa je tako obilna da se s vlasi trave i širokog poljskog cvijeća čak i jakama može zahvatiti dovoljno kapljica za jutarnje umivanje. U jutarnjem sivilu lako se uoči avajuu krupne bundeve koje razbacane duž nedalekog kukuružišta izgledaju poput ogrlice od jantara. Odmah iza rijeke nog nasipa do ekuje nas najprije um vode, a potom i pogled na široku rijeku. Do prvih sun evih zraka u jesenskom jutru boje magle sve djeluje prigušeno i zvukovi i boje. Postupno magla postaje sve prozirnija. Kao da gledam akvarele koji me odvođe u poetskih sanjarenja. Magla se prvo diže nad plodnom podravskom ravnicom, a znatno se duže zadržava nad rijekom i njezinim rukavcima. Jutarnje sunce se polako probija otkriva mnoštvo paukovih mreža u grmlju na dravskoj obali, ali i krupne zelenožute dunje u obližnjem malom vo njaku. Sunce je ubrzo zagrijalo dravski ljunak i lokvu zaostale vode u pjeskovitoj riječnoj obali. Prije izlaska sunca sve je djelovalo tajnovito, a sada blještiti ljepotom najrazličitijih boja jeseni koje me ne ostavljaju ravnodušnim. Sve do popodnevnih sati rijeka je bila plava poput mora. Nebesko je plavetnilo postupno postajalo sve ispranije, a prema predvečerju sve rumenije. Plodnom podravskom zemljom natopljenom tišinom sutona na kraju toplog dana jeseni vijuga zažarena rijeka. Sunce uhvaćeno u žutim krošnjama spustilo se do vode i nestalo u velikom dravskom viru. Životopis: Željko CAR, dipl. iur. i umjetnik i fotograf, živi u ur evcu, gdje radi kao voditelj Pododsjeka za društvene djelatnosti, imovinske-pravne poslove i op u upravu u ur eva koj ispostavi Ureda državne uprave Koprivničko-križevačke županije. Od 1984. do 1990. godine bio je član Foto-kino kluba "Podravka" iz Koprivnice, a od 1997. godine član je Foto-kino kluba iz ur evca. Već kao gimnazijalac piše i objavljuje fotografije u novinama i časopisima. U razdoblju od 1965. do 1984. objavio je više od tisuću fotografija u "Veernjem listu", "Vjesniku", "Studiju", "Studentskom listu", "Bjelovarskom listu", "Glasu Podravine", "Plavom Vjesniku", "Sportskim novostima", "ur eva kom vjesniku" iako, dakle, druguje s fotoaparatom od svoje 15. godine, za izložbenu se fotografiju opredijelio 1982. godine. Budući da se više od dva desetljeća bavio novinarstvom, razumljivo je da je u središtu njegova interesa u početku bila reporterska fotografija. Ljubav prema novinarstvu zamijenila je ljubav prema fotografiji, koja ne samo da traje i danas nego ga i sve više zaokuplja. Već na prvoj izložbi na koju šalje svoje fotografije Ž. Car osvaja 3. nagradu za kolekciju fotografija. Riječ je o renomiranoj meklupskoj izložbi bivše države koju se 1984. godine organizirala u Puli. Nagrada je bila veliki poticaj za daljnji rad, tim više što je selektor izložbe bio velikan hrvatske fotografije Milan Pavić. Nepune dvije godine kasnije Hrvatski foto savez dodjeljuje mu zvanje fotoamatera I. klase, za doprinos u kreativnoj fotografiji. U meuvremenu je sudjelovao na preko 300 izložbi u zemlji i inozemstvu, na kojim je osvojio preko 130 nagrada i diploma. Godine 1991. njegova je fotografija bila u nacionalnoj kolekciji na izložbi "Fotoforum Alpe-Jadran", a pet godina kasnije u kolekciji Hrvatske za izložbu koja je otvorena u Turskoj. Isto se ponovilo i 2001. godine, kada je Careva fotografija uvrštena u kolekciju Hrvatskog fotosaveza za izložbe u nekoliko gradova Južnoafričke Republike. Godine 1997. dobiva specijalno priznanje na izložbi u Južnoj Koreji, a naredne godine na izložbi u Iranu. Diplome za fotografiju osvojio je i na meunarodnoj izložbi "Mundial fotosavez", u Rovinju 1997. i 2000. godine. Izlagao je fotografije diljem Hrvatske, te u Italiji, Maarskoj, Macau, u vicarskoj, Sloveniji, Iranu, Portugalu, Turskoj, Južnoj Koreji, Njemačkoj, Makedoniji, Južnoafričkoj Republici, Austriji, Belgiji i Slovačkoj. Nekoliko fotografija Željka Cara uvršteno je u kolekciju poznatog hrvatskog muzeologa, kolekcionara i donatora Antona Bauera. Sudjelovao je na desetak likovnih kolonija i fotoradionica diljem Hrvatske: u Zagrebu, Vinkovcima, Bjelovaru, Koprivnici, Trakunju, Pitomači, Rovinju, Stubičkim Toplicama i Do sada je pripremio 11 samostalnih izložbi, a od tog je jedna bila u inozemstvu (1996. godine u Radovljici, u Sloveniji). Uskoro slijedi 12. samostalna izložba u Kukljici na otoku Ugljanu. U proteklih 10 godina tamo se održavala meunarodna izložba fotografije na temu "Otok i more", a Careva kao ukupno najuspješnijem autoru Fotoklub "Kornat" prirediti samostalnu izložbu i tiskati katalog izložbe. Zanimljivo je upravo Podravac autor s najviše nagrada i diploma na navedenoj izložbi motiva posve drugog podneblja, ali to potvrđuje da Ž. Car uspostavlja lako kontakt s bilo kojim ambijentom. Fotografije objavljuje u brojurama, časopisima, turističkim vodičima, knjigama, kalendarima i na razglednicama. Potpisuje fotografije i u likovnim monografijama naših slikara (Ivan Lacković-Croata, Pero Topljak, Ivan Tomerlin), a redovito surađuje u časopisima "Meridijani" i "Hrvatska vodoprivreda", te u putnoj reviji Hrvatskih željeznica "EuroCity". U svibnju 2001. godine promovirana je i foto-monografija "Podravina i Prigorje" u kojoj je objavio gotovo 200 fotografija. Godine 1998. uručena mu je povelja grada ur evca za postignute rezultate i doprinos u razvoju fotografije kao tehnike i umjetničke discipline, te u promicanju prirodnih ljepota i osobitosti Podravine, a 2003. godine priznanje Koprivničko-križevačke županije povodom 20. obljetnice uspješnog bavljenja fotografijom. Njegove su fotografije uvrštene 2003. godine u nacionalnu kolekciju Hrvatskog fotosaveza za FIAP-ovu izložbu u Belgiji, te 2008. godine za izložbu u Slovačkoj. Fotografije Željka Cara našle su mjesto u fotomonografiji "Majstori hrvatske fotografije" koju su 2006. godine izdali Matica Hrvatska i Fotoklub "Zagreb". Uz umjetničku fotografiju bavi se publicističkim radom.

Adresa: 48350 ur evac Basari ekova 162 Tel.(048)811-004 E-mail: zeljko.car1@kc.t-com.hr